

Oppisopimus tutuksi nuorille!

Itä-Uudenmaan oppisopimuskeskus on kevään aikana vierailut kahdeksaluokkalaisten opotunneilla kertomassa oppisopimuksesta koulutusvaihtoehtona. Kevään 2016 yhteishaussa oli ensimmäistä kertaa mukana myös oppisopimuskoulutus. Yhteishaussa peruskoulun päättävät nuoret hakevat toisen asteen koulutukseen, yleisimmin lukioon tai ammattikouluun. Tänä vuonna oppisopimuksesta kiinnostuneet nuoret pystyivät ilmaisemaan mielenkiintonsa jo hakulomakkeessa. Hakijoista, joiden ensisijainen hakutoive oli ammatillinen koulutus, 36,7 % osoitti kiinnostuksensa myös oppisopimukseen! (opsodiili.com). Itä-Uudenmaan alueella oppisopimuksesta kiinnostuneita nuoria oli kolmesataa, joka on alueen kokoon nähden erittäin hieno tulos.

Vierailuillamme teemana on ollut oppisopimuksesta tiedottaminen ja oppisopimuskoulutuksen näkyväksi saaminen. Ideana on, että kahdeksaluokkalaisille jää oppisopimuksesta positiivinen käsitys yhtenä vaihtoehtona peruskoulun jälkeen. Olen itse ollut mukana usealla entiselle yläkoululleni tapahtuneella vierailulla.

Opotunti on suunniteltu kolmiosaiseksi, mutta kaikilla vierailukerroilla emme ehtineet käydä koko tuntisuunnitelmaa läpi. Oppitunnin alussa esittäytymisen jälkeen olemme antaneet nuorille täytettäväksi OpsoDiilin kyselyn koskien oppisopimusta ja peruskoulun jälkeisen kouluvalinnan tekoa. Kyselylomakkeen täyttämisen jälkeen olemme siirtyneet Kahoot-tietokilpailuun, jonka myötä oppisopimuskoulutus on käyty yhdessä luokalle läpi. Mikäli aikaa on jäänyt, olemme käyneet läpi Taloudellisen tiedotuskeskuksen tekemää esitettä ja erityisesti siinä olevia nuorten lyhyitä tarinoita oppisopimuksesta.

Oppisopimusiasiaa nuorille nuorten tavalla

Oppisopimus on kyselyn ja oppitunnin perusteella nuorille suhteellisen vieras ja siten tuomamme informaatio onkin tärkeää. Nuoret täyttivät pääsääntöisesti paperisen kyselyn hyvin ja vaikuttivat keskittyneiltä sitä täyttäessään. Kyselyjen jälkeen siirryimme Kahoot-nettisivulle, ja oppilaat kirjautuivat tietovisa-ympäristöömme. Osa oppilaista suoritti pelin parin kanssa, useimmiten hieman yli puolet luokan jäsenistä pelasivat pelin loppuun asti. Kysymyksiä oli yhteensä 14, ja ne koskivat oppisopimuskoulutukseen liittyviä asioita, kuten koulutuksen kestoa, lomaa, palkkaa, työn ja teoriaopetuksen määrän suhdetta toisiinsa, sekä oppisopimustyöpaikan hankkimista. Kahoot-ympäristöön luodussa visassa vastaajilla on puoliminuuttia aikaa vastata kysymykseen ja vastausvaihtoehtoja on neljä. Kerrallaan näkyy vain yksi kysymys ja kun kaikki ovat vastanneet kysymykseen, oikea vastaus selviää. Oikean vastauksen selvittyä kävimme läpi kysymyksen sisällön.

Tunnin pitäminen oppilaita osallistavalla tavalla kannattaa, sillä silloin nuorten huomio pysyy paremmin asiassa, kuin perinteisellä luentotyylillä. Tietokilpailu herättää nuorten kilpailuhengen, ja oikeasta vastauksesta iloitaan. Esitteessä olevien nuorten tarinoita oppilaat kuuntelivat mielenkiinnolla, ja koulun oppilaanohjaajan mukaan juuri tarinat jäävät helposti yläkoululaisten mieleen. Kertomusten hahmoihin on helppo samastua, ja oppilas voi kuvitella itsensä henkilön tilalle.

Oppilaiden kiinnostuksen kannalta useat luokat vaikuttivat jakautuvan puoliksi. Noin puolet oppilaista seurasi hiljaisen aktiivisena tuntia toisen puoliskon keskustellessa välillä keskenään ja puuhaillessaan omiaan. Joillakin luokilla yksittäiset nuoret toivat aktiivisesti esiin tietämystään oppisopimuskoulutuksesta.

Mitä tästä opin?

Oli mielenkiintoista päästä mukaan opotunneille, ja nähdä oppitunnin kulku luokan edestäpäin. Opiskelen itse opinto-ohjaajaksi, joten katson asiaa opintojeni kannalta; mikä on tunnin teema ja tarkoitus, mitä pyrimme oppitunnilla saavuttamaan. Oppituntia suunniteltaessa tulisi huomioida erilaiset oppijat opetustekniikoita miettiessä. Pitämämme tunti sisälsi niin itsenäistä työskentelyä kyselylomakkeen parissa, kuin halutessaan parin kanssa tehtävän tietokilpailun. Tulevaisuutta ajatellen nuoria voisi kehottaa työskentelemään parin kanssa Kahoot-pelissä, jolloin yleinen taustahälinä kenties vähenisi, kun kaverin kanssa saisi keskustella luvalla. Samalla oppilaat harjoittelisivat vuorovaikutustaitojaan, yhdessä pohtien myös eri näkökulmat tulisivat kenties paremmin esiin ja kysymyksiäkin saattaisi herätä enemmän.

Ajatellen aikataulua 45 minuuttia on todella lyhyt aika saada suuria tuloksia aikaiseksi, ja tunnin sisältö täytyykin suunnitella huolella. Tuohon aikaan sisältyy niin alku- kuin loppuhälinä, tunnin aiheen ja tehtävien esittely kuin itse toteutuskin. Toisaalta liian tiukkaa aikataulua ei kannata tehdä, vaan antaa oppitunnin kulkea myös omalla painollaan, jos jokin aihe herättää keskustelua nuorten parissa siihen kannattaa tarttua. Hyödynsimme teknologiaa oppitunnilla Kahoot-pelin yhteydessä, oppilaiden on helppo seurata visan etenemistä kännykän näytöltä, samalla kun peli etenee valkokankaalla. Nuorille on nykyään tyypillistä usean asian tekeminen samanaikaisesti, ja kännykän käyttäminen oppitunnilla opettajan aloitteesta on yläkouluissa yleistä.

Pitämämme oppitunti on yksi yläkoululaisen päivän tunneista. Oppitunti alkaa hiljalleen kellojen soimisen jälkeen ja päättyy viimeistään silloin kun kellot jälleen soivat. Yhden oppitunnin aikana nuoren huomion kohde ehtii vaihtua moneen kertaan asiasta toiseen, mutta olennainenkin toivottavasti tulee huomioitua. Pohtiessani mitä nuorille jäi tästä 45 minuutista käteen, toivon ja uskon, että he nyt tuntevat oppisopimusta paremmin kuin ennen, ja muistavat sen niin vuoden päästä hakiessaan toiselle asteelle, kuin myös myöhemmin elämässään. Tulevaisuudessa nuorien koulutuspolut tulevat eriytymään toisistaan, ja joillekin oppisopimus voi olla merkittävä osa tätä polkua.